

नुगलय्

बुद्ध

(नुगः सफूया ताःचा)

इस्वरानन्द

प्रकाशकः- ज्योति पुस्तक भण्डार, मखन टोल ।

नुगलय्

बुद्ध

(नुगः सफूया ताःचा)

Dhamma Digital

इस्वरानन्द

पिकाक :—

ज्योति पुस्तक भण्डार
८/५ मखन टोल,
कान्तिपुर, नेपाल ।

१०८७ गुपुहि

ह्वापां द्वःच्छि

मू.- /५०

थाक :—

सुगत प्रेस, ताहाचल,
कान्तिपुर, नेपाल ।

नुगलय

बुद्ध

Dhamma Digital

लेता है। उपर्युक्त इन क्रमों वह स्मरणीय (अस्ति)
तात्पर्यवाक् । इस विषय पर एक विशेषज्ञ
के नामानुसार गृहिणी विवाहक्रम-क्रम अस्ति ॥
‘इसमें इन दोनों विषयों पर हम आज वह हैं’ विशेषज्ञ
विवाह के लिए जाते हैं। इस स्थान पर इनके बारे में
कोई विवाह विवाहक्रम-क्रम का विवरण नहीं है।

‘नुगः’ बुद्धया त्रि सफू (Diary) कथं च्वया तःगु सफू ।
युकिइ बुद्ध गुकथं न्ह्योने दंवः, वहे थव च्वसुया विसय खः । बुद्ध
थःगु ईयाम सांस्कृतिक हिउपाःया न्ह्यलुवाः खः । उगु इलय् या
बुद्धया विचाः भी संस्कारं प्यपुक चिका च्वनापित्त थौनं मनि
नि । अन्याःगु विचालं चिवा काःवद्वलय् इति मिति कंनि । उगु इलय्
न्यक भनं प्रचार याना वंगु विचालं चिवा काः वद्वलय् मनूत
आरा न्हुनि थौनं ।

*बुद्ध प्यता खैय् अविस्वास, नाप्यं थःके (थःगु विवेकय्) क्वातुगु
भलसा तय्माः धाइम । परम्पराय् अविस्वास, ततःपेगु ग्रन्थय्
अविस्वास, थःपिसं हना बना तयातइपिनि धापुतिइ अविस्वास,
अले (उर्कि) थथे धाः वया च्वनाम जिके (बुद्धयाके) नं
अविस्वास । उकिया अर्थ खः— न्हाप्यां थःके विस्वास । थःया
अर्थ बुद्धया तव्या । दकलय् थःत क्वातुक विस्वास याय्गुया अर्थ
थः थें हे थःगु निति तःधंपि सकले (सर्वं साधारनया जीवन)
याके विस्वास । ‘बहुजन हिताय’या छुमां थुगु हे लैंपु पिदंग
खः । ‘सर्वे भवन्तु सुखिन’या फुसुलु आदर्स बुद्धयागु मखु । यो

* विसुद्ध बुद्धिवादि, स्वतन्त्र चिन्तक

(इस्वर) या बिषय्य न बुद्ध तसकं हे क्वातु, स्पस्त । वं गबलें रहस्यया न्यने जक यइगुगु जाः मगवः, मध्यं । बास्तविकता व जीवनया आवस्यकताया मिखां स्वेगु मनूयात ल्वः ।

द्यो 'दु धा बाय् मदु धा' संसारय् वया निर्ति छुं हे पागुइ खैं मदु । गनं गबलें पाःगुन मदु । उकिं बुद्धं धाइ— द्यो दु धकाः हाला च्वनिर्पि व मदु धकाः ल्वाना च्वनिर्पि निखलक ह्वाज्यः खः, चाकु-ह्वाज्यः खः । मनूयात द्यो मखु, नसा, त्वैंसा, पुसा थें मजि व मद मगाःगु बस्तु दय्केयानिर्ति माःगु ज्या यायमाः । अन्याःगु कुतः हे मनूया निर्ति दकलय् तःथं । मनूयात थथे याना जुइ जक ल्वः, वं थथे हे खन, वया अनुभव थथे हे धाल—

“ खः, व्यक्ति विसेस जिम गुरु मदु, अच सकल संसार हे जिम गुरु खः । प्रकृति हे पुइका तःगु सफू खः । उकियात जिं थःगु अनुभव व्यवा । उकिं जि र्वयं थः गुरु खः । ”

भौतिक परिस्थितियात मू बिइम बुद्धं गुलि थुइकलं नं मथु-सेलि बुद्धं विचाः याइ—

“ खः, थुइकेगु जिम्मा बिद्वानपिसं कया तःगु मदु । साधारण जन र्वयाः नं बिद्वान धायका च्वंपिनि अन्ध सद्वा भर्यकर । साधारन जनं थःगु अन्ध सद्वाया द्योने बुद्धिवादया आवरनं त्वमपू, गथे सःसिचपिसं र्वपुइगु र्सः”

साधारन जनता गबलें ग्यानापु मज्जु । इमित थुइकल धायव थुया उनि । इमिसं मखुगु लँपु न त्वःतइ । तर थःत नं झंगः लायफुपि

विद्वान् धाःपि ग्यानापु । थुकथं जन साधारनय् विस्वास हे बुद्ध्यात्
बुद्ध जुइत गा:गु बसाः खः । थुकथं हे 'छुक व विछुक कल्पनाया
भूत खः' धकाः व्याख्या याना तःगु इवलं नं बुद्ध्या सतिक
भीत थ्यंका विउ । कुतः दकलय् तःधं वं सकतांयात् त्याके कु । जि

**"छुक विछुकया वास्ता याय् मजिउ, न मान अपमान-
या चिन्ता याय् जिउ ।"**

समाज सेवा व जन साधारनय् दुहां वनाः छुं याय् धाइपिन्त
अपमानया विख त्वने मालिगु जक मखु अझ ला पचयन् याय
फय्के मालि तिनि । नसा-त्वंसाया तँय् विख नं नया जुइ मालि तिनि ।
सांस्कृतिक क्रांतिया न्हालुवाः बुद्ध्याके नं मारत दना वः धासेंलि
कवपुं संस्कार व खितिथा:-सुकुन्दा संस्कृति कय् च्याना च्वनापि
भीके यक्व मारत (इच्छा) थःके हे दना वझु स्वाभाविक
खः । मारं बुद्ध्यात् धाल--

**"अधिकार व * वैभवया लागी गुलि दुख बी मालिगु
खः, उलि मदय्का बछयत हे जा थाकु धासेंलि
मेगु दुख मदय्का बछयग् खँला छखे हे ति ।"**

छक्वः बुद्ध्यात् मारं थुकतं दुदाल, वइत विचाः वल— धात्थे
लिहां हे वनेला वनेला धयाथे । च्यः भ्वातित ग्वाः ग्वाः दय्केत व
इमिसं वँयहे मतय् थे हना बना याका च्वनेत जक वैभव माः ।
वैभव उलिया हे निर्मित जक । धात्थे सत्य लुइकेत व सत्ययात्
ह्लातं थिया कायत वैभव माःगु मदु । बह व भिगु लंपुइ पंगलः

* धन-सम्पत्ति

जक जुया चकने कु ! 'बो वा पलु' लिताय् छता जक आःपि इ सःपि
थ्व मनुसं कुनु मनूयात् मनूयः तेय् ह्य सीकह लिनि । थिरिं धातर्ये
मनू जुयाः धस्वाइ लिनि ।

थःत याना च्वंगु (सिद्धार्थं तेय्) मानयात् कयाः छद्वः
बिद्रोहया मिच्यात्—

"... ... थव जितः बिन्ति याःगुला ? यदि जि राज-
कुलय् जन्म मजूग् जूसा, जिके बैभव मदुगु जूसा
जितः लहाः जोजलपाः बिन्ति याइ ? थुपि बैभवया
दास दासित खः, अथे हे जि थुपि मध्यय् मान्यम
खः । थव गन्याग मान्यता ?

छम भिक्षुं थःत छ्यं कवमष्टुकुलिङ्क विचाः याइ, कल्पना नं
ल्वाक ज्याइ । यसें छ्यं कवच्छुकेगु मेगु हे खैं । तर जिगु राज्य
छम मेम सुनानं त्याका काइगु इलय् नुगलय् कुनु कुनु तं तयां नं
जि वया न्होने छ्यं कवच्छुके हे मालि । तर अबलय् नं थःगु स्वतन्त्र
अस्तित्व दुपि त्यागिपिं जितः थे हे ह्ति जक ह्तिला विइ ।

बलं, अधिकारं, जाति व कुलं अभ धर्मं नं कवकु लय्याना च्वाय्
च्वाय् गःकिया च्वंगु दु । अले बलया न्होने थःगु कवकुइ चुपि
दिकुसां दिके विया च्वंगु दु । अभानबीय बल, बैभव व अधिकारया
न्होने छ्यं कवच्छुकाः 'स्यायसां स्या — पालेसां पा' धया च्वंपि
मनूतय् न्होने गनं त्याग व सेवा भावनाया मान दइ ? बुद्ध
पात्र ज्वनाः लैय् वया च्वंबलय् लिचा ह्तोया तःगु थे जाःगु
बस्तु पात्रय् तय् हल । स्वस्वं हे प्वायथ् दकव पिहां वइथें च्वं ।
बुद्धयात मारं दुदाल—

“यदि छ जुजु जुयाः वःगु जूसा छन्त गजाःगु
छाँतं स्वागत यात जुइ, छंगु खैं गजाःगु आदर तयाः
न्यन जुइ ! ”

मारं बुद्धयात थुकथं लित । धात्यें जुजु जुयाः दायाः दायाः
(तियाः) इमिके हे क्या तःगु (लाका तःगु !) धेबा छुं भचा
ह्वला (त्याग याना) बिलकि 'जय जय' धाइ । इमि मिखाय व
तसकं दानि व त्यागि जुइ । जनतायाके गबलें थथे मतिइ वनि
मखु— “ श्व फुक्क जिमिगु ‘हि चःति’ कवतायाः मुंका तःगु
खः । ” वया बिबेक व चेतना उसि दना हइ, थःत थुइकइ—

“ त्याग व सेवाया मान मयाः, श्व हे ला
संसारया ल्वय् खः, गुकियात जि मद्यका व्छेगु
बुतः याना । बैद्य, यदि रोगिया ल्वय् खनाः ग्यात
धाःसा वं बयात गथे वासः याइ ?

सीकं, चायकं व आलपं याःगु अपमानया जक चिउताः
तयमाः । मथुसें वा मसिसें याःगु अपमानया चिउताः तइपि गबलें हे
जनताया सत्तिक वने फइ मखु, वं इमिगु सेवा याय् नं फइ मखु,
अले वया त्यागया मू नं फिव्वय् लः लुइबलय्यें दुसुना वनि । अले इपि
याकनं हारय् चाइ, निरास जुइ । बुद्धया आस चुलि जाल—

“ जितः म्हसीकइपि मनूत थुलि याकनं थुलि मछि
खाइ धकाः जि आसा मकयागु ! ”

सुख मनया ग्वसाः खः, कल्पना खः, मनया विसय नं खः । उकि
काय्, म्हाय्, कलाः लही मफयाः वा लहिइगु द्वंभतं जक छखे

च्वनेत भिक्षु जुइपि वा जुका च्वंपिस्त दुख सुखयात नसा त्वेसाय लना
 (प्रस्ति व उन्नति भाःपा) च्वनि । तर गुणि द्याग यानाः दल, गुणि
 सेवा भावना कयाः वल, इमिसं नसा त्वेसाय ख्यु, थःगु अनुभव
 व बुद्धिया जाः दाना स्वयाः उकियात जन-जीबनय् त्यके फुगु
 व मफुगुलिइ सुख दुखयात लनेगु याइ । थुकथं निखलःस्या
 बीद्धिक स्तर द्वाना व दना थें पाइ ।

“भौतिक भोजनया लागी भौतिक बंसया विचाः यायमाः ।”
 जुजुया थुगु खँया लिसलय् बुद्धं धाइ—

“राजन, गुमसिया भोजन भूत पोसन अर्थात्
 सरीर पोसनया लागी खः, उमसिनं सरीर बंसया
 विचाः याइ । तर गुमसिया भोजन अध्यात्मिक-
 त्वया लागी खः, उमसिनं आध्यात्मिक बंसया
 विचाः याइ ।”

नयृत म्वायगु प्यपां चूपि पसुतयृत व झंगःतयृत जक त्वइ । तर
 म्वायत नयृगु मनूयागु खः । वया न्ह्योने उत्तर दायित्व पला.चा
 पतिकं दया च्वनि । अझ च्वेयागु भवलय नयृगु गनं वा गुकथं
 धइगु खं छतं च्वे वनाः बुद्धिया तासिर म्वाका तयृत खः । उकि
 न्ह्यप्पु व तुगःया ‘दुज्या व पिज्या’ खयूक व निक छुइकेया
 निम्ति नसा त्वेसाया विचाः यायमाः । अमय् नय् मनयृगु खैय्
 जक मखु । अझ व गनं धइगु खैय् नं ववतासे स्वेमाः । छायधाःसा
 याकःचा म्वायगु व बुद्धि व चेतनायात याकःचिके (थः के हे) जक
 कुना तयृगु खै नं बांलाः छुजू । छुं नं विचाः व चेतना मंकाः धन
 खः । उकियात जनदाय् ह्वले मफदकि याकः छ्वं जुइ । उकि—

“जिगु लागी सु उत्सुक खः धका विचार याना
स्वयंगु स्वयाः जिथे विचाः याना स्वयमाः कि
जिमि संघया लागी सु उत्सुक खः, सु अनुत्सुक
खः । ”

जन जीवनय् आस्था तइं मनुखं स्वइगु मिखा थथे हे खः ।
कयकुं मिखा कलाः व थःयुतां नं लिज्यां वइ । अले अन्याःगु
कयकुं मिखां थःत थःगु मिखाया नानिचाय् कुनाः स्वया बिइ । तर
बुद्धया मिखा तव्या । उर्कि हे—

“यदि मनुस्य समाजय् उपक दुसा, सारिपुत्र
व मौद्गल्यान, भद्रा व पिप्पाला आदिनं दु । निरास
जुइ माःगु छुं मदु ।”

याकनं थथे धाय् दुगु बुद्धया । थःगु जक भिंस्त्रय् धाइपि अबस्य
कर्कुं । इमि थःया दुने चंप थःनं धात्थे विचाः याय्बलय् कतः
जुया वइ । समाज व संसारया दुने थःत नं दुर्ध्याके मफयाः हे
थः जुया कय् कुनीगु खः । थःया दुने ‘थः’ फुसुलु जुया बिइगु
खः । समाजया दुने थःत खंके मफुगु कयकुं तुगलं व्यक्तिवाद
दना वल । अले व हे व्यक्तिवादया ववेन्द्र्याः खिचां थे सवाः
ताय्का च्वने नं सय्के माला वल । अले बुद्धया हिमुहि चाःगु
तुगलं दुखया मुहान लुइकल—

नयत व तिइत मनुस्ययात आपाः माःगु मदु । यदि
सकसिनं थःत माक्व जक नल तथा तिल धाःसा
संसारया दरिद्रता खने हे दइ मरु । आर्थिक संघर्स
दित कि संसारया प्राय फुक्क पाप (सोसन !)
मद्या वनि । ”

मार्कं शेषे बुद्धं तं सारथा अत—अ तिषात्, मृथा—प्रस्तिकृया सक-
तायसं आर्थिक खंकह। युगु भिलां वाला स्वेवनयै बुद्ध धर्म मखु बह
आर्थिक व समाज व्यवस्थाया नियमया चेतना दना वःगु दसंन
जक खः। 'जक खः' या अर्थं क्वपालेमु जुइ मखु। बह धर्म
धया च्वनापितं मूर्ति पुज्याय् मते (परम्पराय् अविस्वास या)
धकाः सः धका जुहम बुद्धयात् मूर्ति दयकाः, जाकिं छ्वाका. वया अर्थं
(बुद्ध दसंनया मर्म) यात कौंगालय् वा छ्वया बिल ।

सामन्तं युगं बिया थकूगु स्वगंया लोभ व नकंया छ्याच्चः
(सामन्ति संस्कृति !) गुलि जक बल्लाःगु। अले म्हासुलं फिनाः नं
छुं छां मस्युपिं जनतातयै द्वर्गं व नरकया जालय् लाकाः
धन स्वहायका च्वन। त्यागिपिं व तःजिपिं छ्वेदुसा कच्चा
साधुपि नं दु। लिङ्गां दयके माः। न्होने वःगु जक स्वयां मगाः।
न्ह्यागुं ज्या याकनं नं याय् माःगु दु, नाप्यं मद्वंक व लिपा
थ्यंक भिक नं छुने माःगुदु। लिफः न्ह्याक मस्वद्दम जूगुलि हे
आनन्दया स्वीप भिक्षुत बिस्युं वन। कच्चा साधुपि खनाः हारय्
चाल। तर थथे विचाः वात—

“ कृसकतयैसं बुँज्या याइ बलय् वामा नापनापं
घाँय् मा नं बुया वः, तर घाँय् खना म्यानाः कृसकं
बुँज्या यावगु मत्वःतू । ”

गुलिं भिक्षु सध लिहां वन धाय्वं संघया ह्ताय् वन भाःपिइ
मजिउ। धाय् बुया हे मवइगु बुँ गन दइ ? तुकाय् हे माः, धाय्
पुइ हे माः। मखुसा वा बालाक सय्के फह मखु। उकि गुपि
(स्वीह्य) बिसि वन, तुकिं पुइ मानिपि फसं पुइका यन। थथे
जक भाःपिइ त्वइ। धाय्वे जा

“हरएक मनूससे गृह त्यागि जुयाः छुं दिन
तकया लागी जूसां त्यागि जीवनया अनुभव
यायमाः । ”

“गौतमं छें स्यंका च्वन, थथे धाइपि नं दु । ” श्व खँ ज्वनाः
भिक्षुत बुद्धयाथाय वल । तर बुद्धं धाइ—

“ श्व * प्रसब्र पीदा खः । समाजय् समता हय्या
लागी श्व पीदा आवस्यक । जिं धनितय् छें फुसुलु
यायगु इच्छा याना, थथे याःसा तिनि गरीबतय्
छें जाइ । ”

बुद्ध दर्शन अतिबादय् मखु, मध्यम मार्गय् दु । दुखयात दुर्खं
त्यला छ्वयगु व सुखं पलख दुखयात ल्हाना छ्वयगु श्व हे
निका लँया दथुं पिदंगु लँ पुहे मध्यम मार्ग खः । उकि भराय्
भराय् खागु छें भिक्षु यायां त्यायमतयत पितहयगु दिके मानिगु
छुमां दिइ माल बुद्ध; उकि हे ववातुक नुगः चिनाः छेंखा
पतिकं भिक्षा पवना च्वंम बुद्धं जुजुया खँ न्यना विइ माल,
लाय् कुलिइ नं बने हे माल ।

जनतां त्यागया महत्व मथूनि । त्याग भावनाय् समाज सुखि जुइ
धइगु खँय विस्वास याय् मफुनि । उकिया अर्थ खः— थमं त्याग
यानाः मस्वःनि । उकि जनतां मथूनि—

“सुनां लाहि ववतानाः नया च्वन वा सुनां अथे
याके मषीत इमित (जनतायात) थने धकाः इमि
न्होने वया च्वन । ” •

* मचाबुइ व्यथा ।

थथे जनतां मथू मसिउगुलिइ दिङ्ग दाङ्ग जक चायां मणोः । इमि पुचलय् वनाः शुइके सिइके मयाःसा इमि व लवय् साइ मखु । बैद्य धयाम लागि मुगि जक चाइ मखु । बहु व लवय् गनं चःगु धकाः मू हा लुइकह, अले गथे यानाः लाय्केगु व उकियात गुकथं लंका छवे धइगु खैय् अप्वः चिउताः तह । कुतः याइ । जनताय् ज्ञानया यच्चुजति ह्लेगु धास्थेयागु मूज्या खः, उर्कि दुदया न्हापु जः पिजवल—

“राजनैतिक साम्राज्य सिनं धार्मिक साम्राज्यया स्थापना याय् साव थाकु । राजनैतिक साम्राज्य स्थापनास पसुं तथा नरपसुं तक नं ज्या विड तथा अमिके कथिया बलं ज्या नं काय्फु; परन्तु धर्म साम्राज्यया लागी अजाःपि सैनिकं ज्या विइ मखु ।”

साधारन जनताय् चेतना व बिबेक हयमुया मेगु नां सांस्कृतिक क्रांति खः । सलंसः द्वलंद्वः देया परम्परां त्यतु नतु त्यलाः बानियें, आ के तरकारि थें जुया च्वने धुकूपि जनतायाके चेतना थना हय् अःपुं मज्जु । धर्म [अधिकार व कर्तव्य चूलाःगु, भि- बालाःगु ज्या] साम्राज्य स्थापना याय्या निर्मित तुपः दुर्पि वा कथि दुर्पि मखु, न्हापु दुर्पि, जन जीबनय् दुचायक दुने फुर्पि, न्हापुइ निभाः त्वेके फुर्पि सांस्कृतिक सैनिकत माःगु दु । तुपः वा कथि क्यनाः मखु, मुगलं त्याके फुर्पि सेनात आपालं दयके माःगु दु ।

त्यागया लाय्चा लानाः व्याज नापं खंकेगु ता:दुर्पि त्यागित समाज-या निर्ति तच्चतं ग्यानापु । इमिसं त्यागया चक्र-बृद्धि व्याज खंकेगु कुतः याइ । उर्कि ‘ज्या व कुतः’ दकलय् तःधं । उकियात हे लनाः सुयातं तःधं वा चिकिधं खंकेगु मिला भीके द्यमाः । अबे हे

थःत नं समाजया तव्यागु मिखां स्वयं फयके माः। थःगु मिखाय
जक थः भिनां मगाः। सः सिउ धाःपि ला गबले (न्ह्याबले धयाथें)
मखु मर्भिगु लँय् पलाः छिउ धासेलि साधारन जनतां मथुसें अथे
यात धकाः अजुगति चायमाःगु हे छु दु ? तर सिउ सः धापिसं
थगु तकं-बुद्धिया बलं 'द्वं व स्यं'यात नं मिका क्यना च्वनि ।
जन साधारनया मिखाय् धुलं छ्वाका च्वनि । उकि इमि पाखें जुइगु
द्वं त्वःफिके थाकु । इमिसं सिइक चायकं नं (नुगलं मर्भि तायां न)
आलपसें अन्याःगु मर्भि ज्या याना च्वनि । तर साधारन जनताया
पाखें जुइगु अन्याःगु ज्या वइत थुइका बिइ फत धाःसा वं ल्वःमभें
नं द्वंकइ मखु बा मद्वंकेगु कुतः याइ । जनताया नुगः यच्छु । वं
सुयातं झंगः लाय् मसः । इमि नुगः, न्ह्यपु व बुद्धि तप्यं । इमिके
‘हि चःति’ खुया काइपिन्त अथे तप्यना बिउगु हे छिगु ज्याभः जुया
बिउगु दु । इर्णि तप्यना हे वेक्वःपि सुलुप्यातय् छिगु दु । इमिसं
हि त्वने फुगु दु । उकि थव फुक्क खँ इमिसं थुइके माःगु दु ।

छुंनं धर्मं (भाबना) मजिउ मखु । जाति नं मर्भि मखु । अथे ह
न्ह्यागुं नं यात स्वयगु मिखां उकियात भः यानाः व वह क्याः
सुलुप्यां थें मचायक हि त्वनेगु ज्या छुना महःसा छुं नं आपत्ति
मदु । उकि छुं नं मस्यं । तर धर्मं (भाबना) व जाति थें मेमेगु
नं सकतांया विरोध याय् माला वःगु इमिके वेक्वे वा दयाः खः,
प्वाथय् धंवा बुयाः खः । बर्मूर्त तःधं धइगु खँया विरोध नं द्यो
(इस्वर)या विसय थें स्पस्त जू । तःधं धकाः न्ह्यथं मेस्या
न्होने बुद्धं न्ह्यसः तल—

“ ब्राह्मनतय् मिसातय् नं मेपिनि मिसातय् थें
ऋतुमति (थी मज्यू) जू, अथे हे सन्तान नं

बुइ कू। अले ब्राह्मन व अब्राह्मनय छु किसेसतम
जुले । ”

अस्वलायनया मत्तिइ अभनं मल्लल । अले हानं बुद्धं द्वाषुइकथं
धाल—

“..... हत्या आदि याना गथे मेपिं वर्गया मनूत
नरक वनीगु खः, अथे ब्राह्मनपि वनी मखु ? ”

अव न्ह्यसलं ह्यतुह धौ फिइ हे माल । बांलाःपु व नीगु बिचार
पुस्तां मखु, वया थों याना च्वंगु व यानावं वया च्वंगु ज्यां वइ ।
थः तःधं, मतलव दकलय् बिबेक तःधँ । बिबेकयात गःकिया
जुइपिनि ह्लातय् न्हचागु (धर्म भावनायें) पापया च्वारा जुया
वइ । न्हचागु भजयंक स्यना वनि ।

“ विस्व सेवाया दावा याय् अःपु, तर विस्वसेवा
याय् थाकु । ”

विस्वसेवा याय्त घकाः छें त्वःता वइ । तर इभिसं श्याया ह्यर्ति
छगू छ्डू चिकिच्चा धंगु थःगु संसार दयका च्वनि । अले इवि क्यकुकुं
थःके हे दुसुना वना च्वन । वसर्त ला भिक्षु खः । तर नुगः भिक्षु
मजू । इपि छम गृहस्थि स्वयाः नं यवं गाकेत स्वहर्षिं, थःत जक
स्वया बिहर्षिं जुल धाःसा भिक्षुत्वया अर्थ छु जुल ? बिहारय् ह्य
अहां नवेका च्वंम, सनेहे मफुम भिक्षुया सुसाः कुसाः याःमहुमु
खनाः बुद्धया नुगलय् (बिचारय्) किसि दूबः वल—

“ छिपिं जगतया सेवा याय्या लागी छें पिहां
बल । यदि इभिसं भिक्षुपिनि हे सेवा याय् मफुसा
हानं सुयाहु (मेमेपिनि) सेवा याय् फहु ? ”

सु थःथिति, मां, व्वा, दाजु-किज्जा मदुथाय् ध्रम भिक्षुया (मुयागु) सेवा यायगु धइगु मालिइ बलय् थःगु नं सेवा खः। सेवा भावनाय् थःगु नं सेवा दु धइगु मथूर्पि पिक्षुपिन्त हानं न्वाइ—

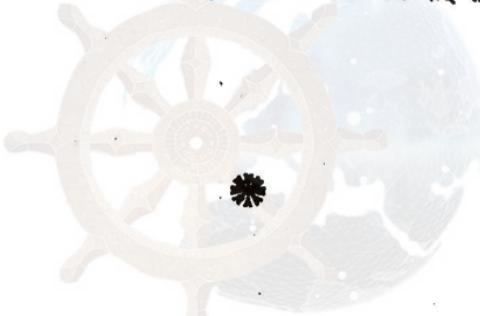
“थथे स्वार्थि जुयाः छिमिसं स्तमन वा भिक्षु धायके फह मखु। सुनानं धाइ नं मखु”

थुकथं नुगलय् (बुद्धया त्ति सफुतिइ) सांस्कृतिक क्रान्तिया न्हचलुवाः धाय् बहय्क बुद्ध भवातां दं वः। बुद्धया विचालं भीगु नुगलय् थाय् काः। सफू हना तःगु तसकं बालाः। अ चिकिधंचागु सफुति जक नं बुद्ध-धर्म (कर्तव्य व अधिकार चूलाःगु, भिगु व निगु ज्या) नुगलय् थना काय्त कुगाः। थुकिया च्वमि (भाय् हिउमि?) भिक्षु महानाम ‘कोविदजु’ खः। तर वय्कलं भाय् हिउमि (अनुबादक) धाय् मकयाः (मछालाः?) च्वमि हे धया दिल। भाय् हीकेगु ज्या चिकिधं मखु। भाय् हिउमिया ल्याखं तःधंपि फितजेराल्द थें जापिनं यक्वं दु। सकुन्तला (कालिदासया प्याखं) या अनुबाद यानाः नां जाःम गेते (जर्मन महाकवि) नं भीगु न्ह्योने मदु मखु। अले अनुबादक मधासे च्वमि धाःगु अर्थ थुइके थाकु। सांस्कृतिक क्रान्तिया न्हचलुवाः बुद्धया लैपुइ वनेगु ताः तयाः भिक्षु जुया दिउम ‘कोविद’जु थःत हेका च्वंगुलि वय्कःया सांस्कृतिक जाः व बौद्धिक दापू वयना च्वंगु दु। संस्कृतिया व्या तव्या चिव्या ज्याखं खने दइगु खः।

धर्मोदय पत्रिकाया संपादकया च्वसा व बुद्धया विचार न्हचन्वया तःगु न्वसु (लेख) यवव व्वन। तर मेगु व अ (नुगः) सफूया भाय् पाः। च्वपु (लेखन सैलि) नं पाः। लालाला थथे

जक हे भत्तिद वंगु खः । तर लिपा सत्यभक्तजु च्चया तःग
 'बुद्ध हृदय' नांगु हिम्नि सकू छातव् लासेलि थुल-भायया हमा-
 पहः व च्चपु पाःगुया हुनिं (कारन) । न्हागुहे थजु, अनुबाद हे
 धाःसां सफल * अनुबाद मधासे भगाः कथं बालाः जू ।

महेकुसे धायसा, य्य सकुतिं अवमिपिन्त जन भावनाय दुचायक
 दुत यंकेगु ज्या याः । जन भावना हे दकलय् तःघंगु भावना खः
 धइगु खं भीगु तुगलय् स्वचाका बिइगु ज्या याः । थन्याःगु सकुति
 अवस्य मनूयात मनूया तेय विसि बावक थने फइ ताया ।

* "मूल सफूया अनुबाद मखु ।" भूमिकाय् भिक्षु अमृता नन्द ।

हात्रा स्कूलस्तरका उपयोगी प्रकाशनहरू

१. नेपाल संस्कृत संग्रहको प्रकाश टीका
२. नवीन अंकगणित
३. नवीन बाल अंकगणित
४. नवीन रेखागणित
५. बाल बोध व्याकरण
६. ताइभाषा
७. नुगः सफूया ताचा

एस एल. सी. विद्यार्थीको लागी
सुवर्ण मौका

नवीन एस. एल. सी. भूगोल पढेर
परीक्षामा सफल हुनु होस् ।

पुस्तक पाइने टेगाना :-

ज्योति पुस्तक भण्डार
मखनटोल, काठमाडौं नेपाल ।

निर्मल बूक स्टल
भोटाहिटि, काठमाडौं नेपाल ।

मुद्रक :- सुगत प्रेस, ताहाचल, काठमाडौं नेपाल ।